

KASIM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 ARALIK 2012

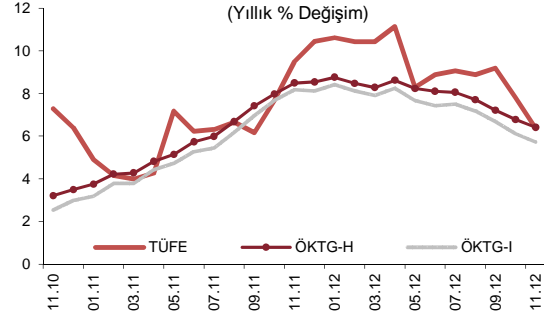
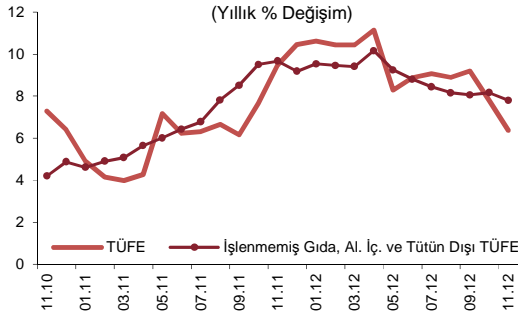
ÖZET...

Kasım ayında tüketici fiyatları yüzde 0,38 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 6,37'ye gerilemiştir. Bu düşüş daha çok işlenmemiş gıda fiyatlarından kaynaklanmıştır. Maliyet ve talep yönlü gelişmelerin etkisiyle temel enflasyon göstergeleri aşağı yönlü eğilimini sürdürürken hizmet fiyatları ılımlı seyrini korumuştur.

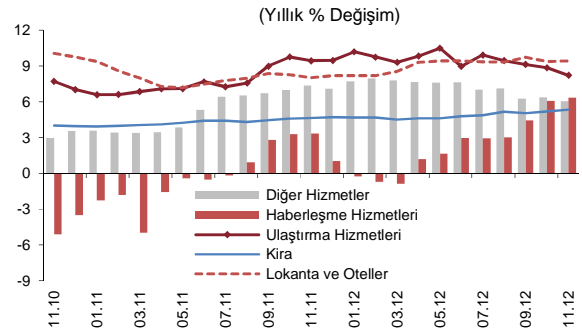
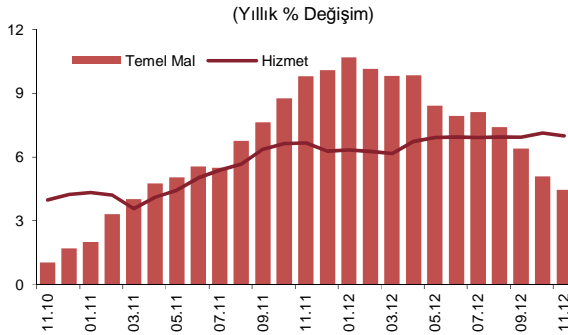
...DEĞERLENDİRMELER...

Kasım ayında tüketici fiyatları yüzde 0,38 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 6,37'ye gerilemiştir. Bu dönemde enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı yüzde 6,41'e, bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise yüzde 5,73'e düşmüştür.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, tüm alt gruplarda katkılar bir önceki aya kıyasla gerilemiştir. En belirgin düşüş (0,92 puan) 1,14 puana gerileyen gıda fiyatlarında kaydedilmiştir. Bu dönemde temel mal fiyatlarının katkısı (0,14 puan azalışla) 1,20 puana gerilerken hizmet grubunun katkısı sınırlı bir düşüş ile 1,88 puan olmuştur. Mevcut durumda alt gruplar arasında enflasyona en yüksek katkıyı 2,11 puan ile enerji grubu sunmaktadır.

Hizmet fiyatları Kasım ayında yüzde 0,27 oranında artarken yıllık hizmet enflasyonu sınırlı bir azalışla yüzde 7'ye gerilemiştir. Haberleşme hizmetleri fiyatlarındaki artış düşük bir oranda olmakla birlikte Kasım ayında da sürerken son üç ayda fiyatlar yüzde 3,3 oranında artmıştır. Bu dönemde yıllık enflasyon haberleşme hizmetleri ve kirada yükselirken ulaştırma hizmetleri ile diğer hizmetlerde gerilemiştir. Sonuç olarak, mevsimsellikten arındırılmış hizmet fiyatlarının artış eğilimi ılımlı seyrini korurken yayılım endeksi yatay bir seyir izlemiştir.

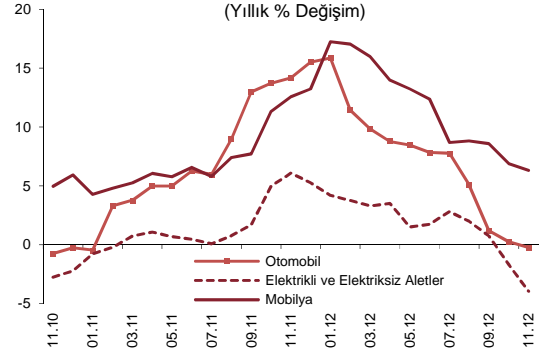
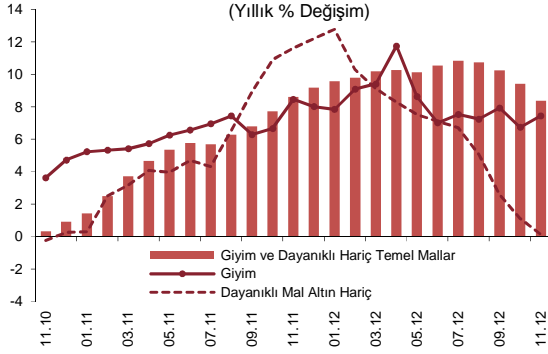

Temel mal grubu enflasyonundaki yavaşlama eğilimi sürmektedir. Kasım ayında yıllık enflasyon 0,64 puan azalışla yüzde 4,45 olmuştur. Bu yavaşlamada giyim dışındaki alt gruplar etkili olurken giyim grubunda sezon fiyat artışı önceki yılların üzerinde bir oranda gerçekleşmiştir. Dayanıklı tüketim malları fiyatları aylık bazda 0,51 oranında azalırken alt grupların genelinde

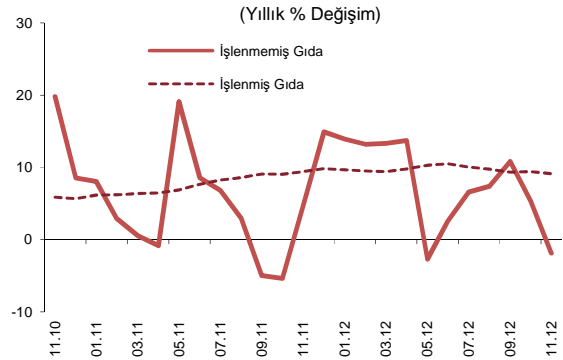
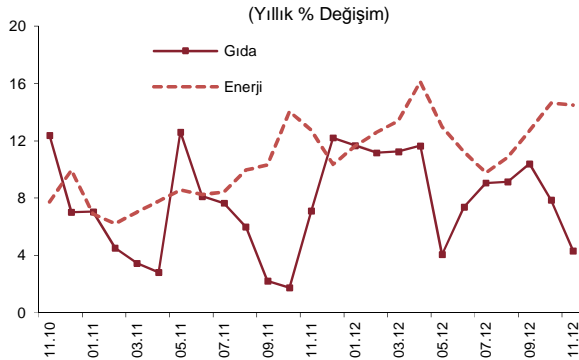
KASIM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 ARALIK 2012

fiyatlar ılımlı seyrini korumuştur. Böylelikle Kasım ayı ile birlikte dayanıklı tüketim mallarında fiyatlar bir önceki yıl düzeyine gerilemiştir. Giyim ve dayanıklı dışı temel mal fiyatları aylık artış oranı da bu dönemde yavaşlamıştır. Sonuç olarak, temel mal grubunda mevsimsel etkilerden arındırılmış fiyatlar son üç aylık dönemde düşük oranlı bir artış eğilimine işaret etmektedir.

Kasım ayında enerji fiyatları yüzde 0,28 oranında azalmıştır. Bu gelişmede temelde uluslararası petrol fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle azalan yurt içi akaryakıt fiyatları etkili olmuştur. Öte yandan bu dönemde tüp gaz ve katı yakıt fiyatları ile belediyelerce belirlenen su tarifelerinde artış gözlenmiştir. Sonuç olarak, Kasım ayında yıllık enerji enflasyonu 0,16 puan azalarak yüzde 14,48 olmuştur.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 3,55 puanlık azalışla yüzde 4,32'e gerilemiştir. Bu gelişmede meyve ve sebze fiyatlarındaki düşüş ile yüzde 1,76 oranında gerileyen işlenmemiş gıda fiyatları belirleyici olmuştur. Meyve sebze fiyatlarındaki bu görünüme karşın, taze süt fiyatlarında son dört aylık dönemde kaydedilen yüzde 17,5 oranındaki artış dikkat çekmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatları yılın üçüncü çeyreğindeki yükselişin ardından Ekim ve Kasım aylarında belirgin ölçüde azalmıştır. Kasım ayı itibarıyla yüzde -1,87'ye gerileyen yıllık işlenmemiş gıda enflasyonu geçmiş yıllara kıyasla oldukça olumlu bir seyir izlemektedir.

İşlenmiş gıda fiyatlarında yüksek oranlı aylık artış eğilimi korunmuş ve grup fiyatları Kasım ayında yüzde 1,10 oranında artmıştır. Yurt içi buğday fiyatlarındaki seyre paralel olarak ekme ve tahıllar grubundaki fiyat artışları sürmektedir. Bunun yanında, ekme ve tahıllar dışı işlenmiş gıda fiyatlarındaki artış eğilimi son iki aydır belirgin bir şekilde hızlanmıştır. Başta peynir ve diğer süt ürünleri, katı sıvı yağlar ve işlenmiş et ürünleri olmak üzere tüm alt kalemlerde fiyat artışları kaydedilmiştir. Buna karşın, yıllık işlenmiş gıda enflasyonu baz etkisi ile yüzde 9,13'e gerilemiştir.

KASIM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 ARALIK 2012

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Kasım 2012	Kasım 2011	Kasım 2012	Kasım 2011
TÜFE	0,38	1,73	6,37	9,48
1. Mallar	0,42	2,20	6,13	10,52
Enerji	-0,28	-0,15	14,48	12,74
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,12	3,27	4,32	7,11
İşlenmemiş Gıda	-1,76	5,47	-1,87	4,74
Taze Meyve-Sebze	-2,66	16,19	-5,61	1,52
Diğer İşlenmemiş Gıda	-1,15	-1,08	0,65	6,94
İşlenmiş Gıda	1,10	1,36	9,13	9,44
Ekmek ve Tahıllar	0,81	0,64	10,99	7,88
Diğer İşlenmiş Gıda	1,27	1,76	8,02	10,30
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,20	2,41	3,79	12,54
Temel Mallar	1,51	2,13	4,45	9,80
Dayanıklı Mallar	-0,61	0,56	0,05	14,76
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	-0,51	0,47	0,14	11,63
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,01	3,69	0,97	18,56
Altın	-2,51	1,50	-1,13	58,43
2. Hizmetler	0,27	0,37	7,00	6,65
Kira	0,57	0,42	5,35	4,64
Lokanta ve Oteller	0,67	0,62	9,44	8,01
Ulaştırma Hizmetleri	-0,04	0,54	8,24	9,46
Haberleşme Hizmetleri	0,32	0,04	6,37	3,36
Diğer Hizmetler*	-0,09	0,24	6,05	7,37
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,67	1,01	7,80	9,67
ÖKTG-H	0,92	1,27	6,41	8,48
ÖKTG-I	0,88	1,24	5,73	8,18

Kaynak: TÜİK, TCMB.

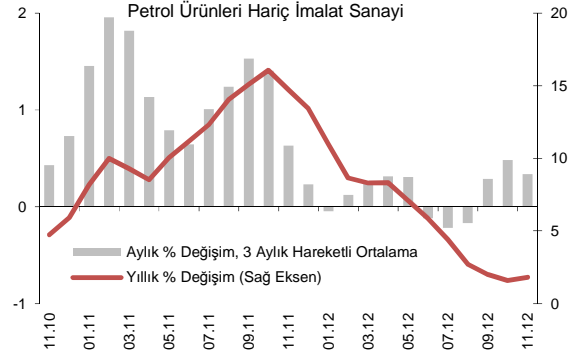
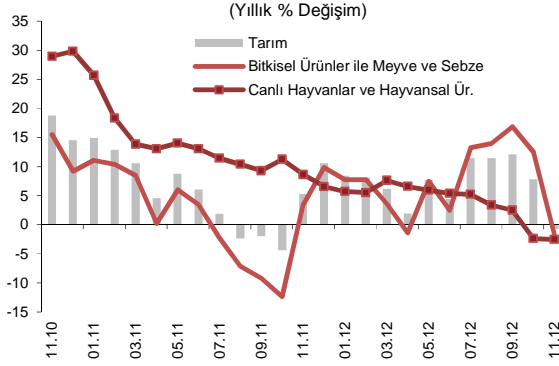
*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...ÜFE...

Kasım ayında üretici fiyatları enerji fiyatlarındaki artışın etkisiyle yüzde 1,66 oranında artmış ve yıllık enflasyon 1 puan yükselerek yüzde 3,60 olmuştur. Bu dönemde mevsimsellikten arındırılmış tarım fiyatlarındaki gerileme meyve ve sebze fiyatlarındaki azalmaya bağlı olarak devam etmiştir. Bitkisel ürünlerden mısır ve ayçiçeği fiyatlarında düşüş gözlenirken Eylül-Ekim döneminde yüzde 11 oranında artan pamuk fiyatlarında Kasım ayında önemli bir değişim gözlenmemiştir. Öte yandan, ivmesi kırılmakla beraber yükselişini sürdüren buğday fiyatlarında son altı aydaki birikimli artış yüzde 14 seviyesine ulaşmıştır. Kasım ayında canlı hayvan fiyatları azalış kaydederken süt fiyatları belirgin bir oranda (yüzde 5,3) artmıştır.

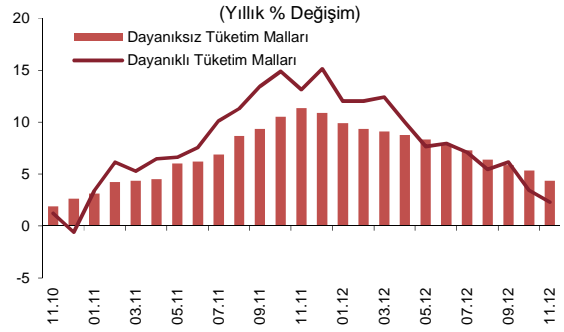
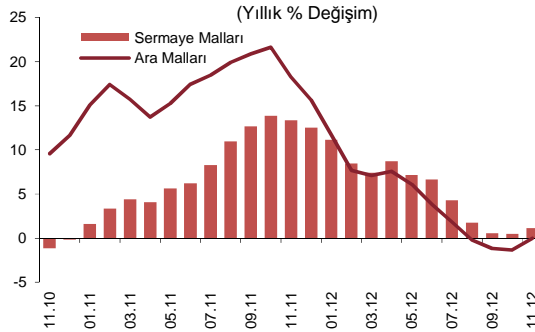
KASIM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 ARALIK 2012

Kasım ayında sanayi fiyatları elektrik ve doğal gaz fiyatlarındaki artışlara (sırasıyla yüzde 34,72 ve 26,38) bağlı olarak yüzde 2,60 oranında yükselmiştir. Öte yandan imalat sanayi fiyatları Türk lirasındaki ılımlı seyir ve emtia fiyatlarındaki azalışın etkisiyle yüzde 0,55 oranında gerilemiştir. Kasım ayında petrol ürünleri fiyatları belirgin oranda gerilerken ana metal fiyatları düşüş eğilimini korumuş, ancak bu ürünler dışlandığında da imalat sanayi fiyatları aylık bazda gerilemiştir.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, imalat sanayi fiyatlarının ara mal ve dayanıklı tüketim malları fiyatlarına bağlı olarak azaldığı gözlenmiştir. Bu dönemde ara mal fiyatları plastik ürünler, tekstil kumaşları ve değerli metaller gibi kalemlerin etkisiyle gerilerken dayanıklı tüketim mallarındaki azalışta altın ve mobilya fiyatlarındaki gerileme etkili olmuştur. Kasım ayında sermaye ve dayanıksız tüketim malları fiyatlarında ise belirgin bir değişim gözlenmemiştir. Sonuç olarak, yıl başından bu yana yüzde 1,26 ile tarihi düşük bir oranda artan imalat sanayi fiyatları tüketici fiyatları üzerinde imalat sanayi kaynaklı baskıların ılımlı seyrettiğine işaret etmiştir.

KASIM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 ARALIK 2012

..TABLOLAR

Kasım Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2012		2011	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,38	6,37	1,73	9,48
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	26,22	-0,12	4,32	3,27	7,11
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,21	0,01	0,97	3,69	18,56
Giyim ve Ayakkabı	6,87	6,28	7,44	5,59	8,41
Konut	16,44	0,56	11,69	0,61	8,88
Ev Eşyası	7,45	0,21	5,97	1,15	11,09
Sağlık	2,29	-0,05	1,56	0,23	0,46
Ulaştırma	16,73	-0,97	6,01	-0,55	13,22
Haberleşme	4,60	0,10	4,98	0,90	4,83
Eğlence ve Kültür	2,98	-0,32	2,97	0,01	5,92
Eğitim	2,18	0,07	4,70	0,07	6,62
Lokanta ve Oteller	5,63	0,67	9,44	0,62	8,01
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,40	0,04	8,90	1,69	19,14

Kaynak: TÜİK.

Kasım Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2012		2011	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	1,66	3,60	0,65	13,67
Tarım	17,21	-2,96	-0,73	5,40	5,25
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	11,76	-4,41	-1,63	9,35	3,40
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,73	0,00	-2,53	0,15	8,61
Sanayi	82,79	2,60	4,49	-0,25	15,54
Madencilik	3,09	0,57	5,97	0,18	21,77
İmalat	70,83	-0,55	1,64	-0,50	16,41
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	68,22	-0,29	1,81	-0,50	14,73
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	62,07	-0,25	2,51	0,10	13,24
Elektrik, Gaz ve Su	8,87	30,12	27,34	1,86	6,28

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri (Aylık Yüzde Değişim)														
	Kas.11	Ara.11	Oca.12	Şub.12	Mar.12	Nis.12	May.12	Haz.12	Tem.12	Ağu.12	Eyl.12	Eki.12	Kas.12	Yıllık
Ara Malları	-1,63	0,50	-0,16	-1,01	1,04	0,45	-0,02	-0,80	-0,58	0,02	0,64	0,21	-0,30	-0,02
Sermaye Malları	-0,55	0,09	0,38	-0,36	0,57	0,21	-0,55	0,17	-0,22	-0,15	0,39	0,51	0,09	1,13
Dayanıklı Tüketim Malları	-0,36	0,35	0,85	1,70	-0,19	-1,55	-1,21	1,32	-0,08	0,02	2,71	-0,09	-1,44	2,31
Dayanısız Tüketim Malları	0,91	0,28	-0,27	1,06	0,64	0,26	0,56	-0,78	0,40	0,54	0,87	0,76	-0,03	4,36
Enerji	1,20	1,66	1,85	-3,17	0,44	0,59	-0,82	-0,52	-1,98	2,06	1,50	-0,93	18,27	18,91

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.